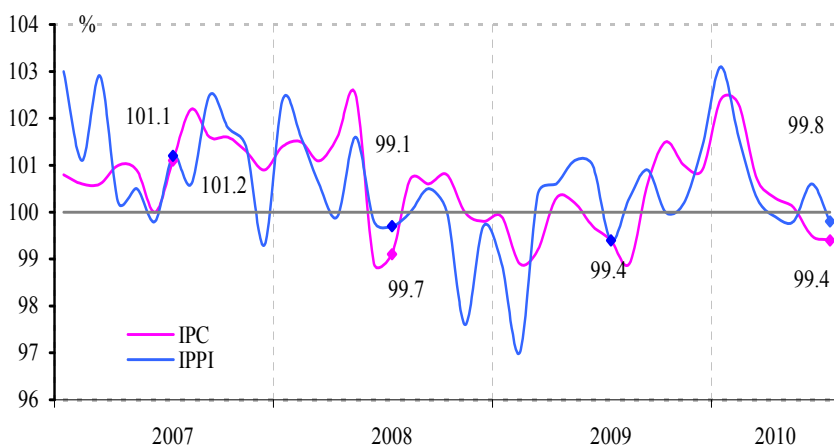

BULETIN LUNAR nr. 7* 2010
Iulie
Nivelul inflației

În luna iulie 2010 prețurile de consum au scăzut față de luna iunie 2010 cu 0.6 la sută, inclusiv la produsele alimentare – cu 1.9 la sută, la mărfurile nealimentare – cu 0.1 la sută, în timp ce la serviciile prestate populației prețurile au crescut cu 0.3 la sută (graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a indicelui prețurilor producției industriale (IPPI)

16.8 la sută; la băuturi nealcoolice – cu 0.9 la sută; la ulei vegetal – cu 0.4 la sută; la produse de morărit și panificație, la unt și la băuturi alcoolice – cu câte 0.3 la sută fiecare; la lapte și produse lactate – cu 0.1 la sută.

În categoria **mărfurilor nealimentare** scăderi de prețuri au fost înregistrate la medicamente – cu 2.0 la sută, încălțăminte – cu 0.4 la sută; confecții – cu 0.3 la sută; tricotaje – cu 0.2 la sută. Totodată, la articole de tutun prețurile au crescut cu 2.1 la sută; combustibil - cu 1.2 la sută; piese auto – cu 0.3 la sută; materiale de construcție, detergenți – cu câte 0.2 la sută fiecare.

În grupul **serviciilor prestate populației** majorări de prețuri au fost înregistrate la serviciile turistice peste hotarele țării – cu 13.6 la sută; la serviciile transportului feroviar internațional – cu 3.4 la sută; la serviciile transportului aerian – cu 2.0 la sută; la serviciile de educație și învățământ – cu 0.7 la sută; la serviciile medicale, în alimentația publică și la întreținere – cu câte 0.2 la sută fiecare.

Nivelul inflației în luna iulie 2010 față de luna iulie 2009 a constituit 7.6 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 5.8 la sută, la mărfurile nealimentare – 7.1 la sută și la serviciile prestate populației – 10.6 la sută.

De la începutul anului 2010 prețurile de consum au crescut cu 4.7 la sută, inclusiv la produsele alimentare – cu 1.4 la sută, mărfurile nealimentare – cu 4.4 la sută și la serviciile prestate populației – cu 9.3 la sută.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor IPC, %

	iunie 2010 / mai 2010		iulie 2010 / iunie 2010	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	-0.5	100%	-0.6	100%
Produse alimentare	-0.9	180.0	-0.7	116.7
Mărfuri nealimentare	0.0	0.0	0.0	0.0
Servicii cu plată	0.4	-80.0	0.1	-16.7

Sursa: BNS și BNM

Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

În luna iulie 2010 **prețurile**

producției industriale au scăzut față de luna iunie 2010 cu 0.2 la sută. Cele mai mari reduceri au fost consemnate în următoarele activități: prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 12.9 la sută; fabricarea de articole de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor – cu 1.5 la sută; fabricarea de mașini și echipamente – cu 1.0 la sută; fabricarea băuturilor alcoolice distilate – cu 0.8 la sută; fabricarea produselor lactate – cu 0.6 la sută.

Totodată, creșteri ale prețurilor au fost înregistrate în activitățile: fabricarea produselor de tutun – cu 11.2 la sută; industria metalurgică – cu 4.9 la sută; industria chimică – cu 3.9 la sută; producția de mașini și aparate electrice – cu 3.5 la sută; fabricarea nutrețurilor gata pentru animale, edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative – cu câte 3.1 la sută fiecare; prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn – cu 3.0 la sută; fabricarea produselor textile – cu 2.9 la sută; producția de piei, articole din piele și fabricarea încălțămintei – cu 2.0 la sută; producția de mobilier – cu 1.3 la sută; fabricarea produselor finite din metal, exclusiv producția de mașini și utilaje – cu 1.2 la sută; fabricarea de cacao, ciocolată și produse zaharoase de cofetărie, fabricarea vinului – cu câte 1.1 la sută fiecare.

Prețurile la energia electrică și termică, gaze și apă și în industria extractivă au scăzut în luna iulie față de luna iunie 2010 cu 0.3 și 2.0 la sută, respectiv.

Prețurile producției industriale în luna iulie 2010 s-au majorat cu 8.1 la sută față de luna iulie 2009, inclusiv în industria prelucrătoare – cu 6.0 la sută, la energia electrică și termică, gaze și apă – cu 18.2 la sută, în industria extractivă – cu 0.9 la sută.

Indicele prețurilor producției industriale destinate pieței interne în luna iulie 2010 s-a majorat cu 0.3 la sută față de luna precedentă și cu 9.4 la sută față de luna iulie 2009.

Instrumentele politicii monetare

Pe parcursul lunii iulie Banca Națională a Moldovei a sterilizat în continuare surplusul de lichiditate din sistemul bancar prin emiterea certificatelor BNM (CBN). Suplinirea resurselor băncilor a fost efectuată de către BNM prin intermediul liniilor de credit deschise anterior băncilor pentru creditarea sectorului real al economiei. Concomitent, săptămânal au fost anunțate licitații REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat (VMS) la rata fixă a dobânzii (rata de bază a BNM).

Operațiuni de sterilizare

În luna iulie 2010 Banca Națională a Moldovei a continuat să efectueze licitații de plasare a CBN cu scadența de 7 zile la rata maximă a dobânzii echivalentă cu rata de bază a BNM, care s-a menținut în această perioadă la nivelul de 7.0 la sută anual. Ofertele băncilor au fost acceptate integral.

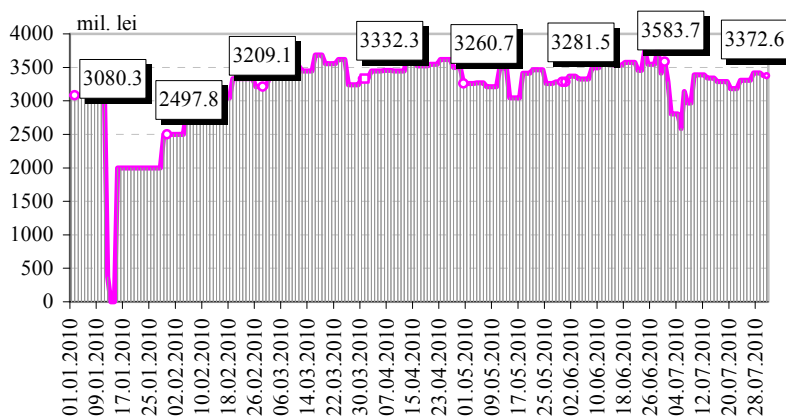
În perioada de referință soldul operațiunilor de sterilizare a coborât pentru câteva zile sub nivelul de 3.0 mld. lei, înregistrând valoarea minimă de 2585.4 mil. lei. La finele lunii acest indicator a constituit 3372.6 mil. lei (graficul nr. 2). Valoarea soldului mediu al CBN în circulație a fost de 3221.6

mil. lei, comparativ cu 3502.1 mil. lei înregistrată în luna iunie.

Activitatea de creditare

În baza contractelor de credit dintre Banca Națională a Moldovei și băncile licențiate, încheiate în lunile

Graficul nr. 2. Soldul operațiunilor de sterilizare ale BNM

mai-august 2009 și în luna aprilie 2010, conform cărora băncilor li s-au deschis linii de credit pentru creditarea agenților economici din sectorul real al economiei, în luna iulie curent Banca Națională a Moldovei a acordat băncilor credite în sumă de 40.4 mil. lei.

Pe parcursul lunii de referință suma creditelor rambursate de bănci a constituit 12.1 mil. lei, inclusiv din creditele acordate băncilor pentru creditarea sectorului real al economiei – 11.5 mil. lei și din creditele acordate pentru construcția CCL (cooperative de construcție a locuințelor) – 0.6 mil. lei.

La 31 iulie 2010 datoria creditoare a băncilor licențiate față de Banca Națională a Moldovei a constituit 1169.8 mil. lei, fiind reprezentată prin creditele acordate băncilor pentru menținerea lichidității – 100.0 mil. lei, pentru protejarea integrității sistemului bancar – 537.3 mil. lei, pentru creditarea sectorului real al economiei – 512.9 mil. lei și pentru creditarea cooperativelor de construcție a locuințelor (credite acordate în anii precedenți) – 19.6 mil. lei.

La 31 iulie 2010, comparativ cu finele lunii precedente, soldul creditelor acordate băncilor s-a majorat cu 28.2 mil. lei, sau cu 2.5 la sută.

Operațiuni REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat

În luna iulie 2010, conform graficului plasat pe pagina web oficială, BNM a anunțat săptămânal operațiuni de vânzare a lichidităților pe termen de 7 zile – licitații REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat cu rata de 7.0 la sută anual (rata de bază a BNM). Cereri din partea băncilor n-au fost înregistrate.

Facilități permanente

În condițiile persistenței excedentului de lichiditate în luna iulie 2010 băncile au continuat să recurgă la facilitatea de depozit overnight, în timp ce facilitatea de creditare nu a fost solicitată.

Soldul mediu zilnic al depozitelor overnight în perioada de referință a constituit 344.7 mil. lei, în scădere cu 48.3 mil. lei, sau cu 12.3 la sută față de luna precedentă. Băncile au depus zilnic la BNM depozite overnight în sume ce au variat între 49.0 și 1167.0 mil. lei, volumul total al depozitelor plasate fiind de 7731.5 mil. lei.

Rezervele obligatorii

Rezervele obligatorii în MDL aferente perioadei de urmărire a mijloacelor atrase 6 – 20 iulie 2010, menținute de bănci în perioada 21 iulie – 5 august 2010, s-au cifrat la 1182.0 mil. lei, în creștere cu 6.0 mil. lei, sau cu 0.5 la sută față de perioada de urmărire 6 – 20 iunie 2010 și menținute de către bănci în perioada 21 iunie 2010 – 5 iulie 2010.

Rezervele obligatorii în VLC la 31 iulie 2010 au constituit 42.9 mil. USD și 50.2 mil. EUR, în creștere cu 0.8 mil. USD și cu 1.5 mil. EUR, sau cu 1.9 și 3.0 la sută, respectiv, față de finele lunii precedente. Majorarea rezervelor obligatorii s-a datorat evoluției pozitive atât a mijloacelor atrase de către bănci în lei moldovenești și în valută neconvertibilă, cât și a mijloacelor atrase în valută liber convertibilă.

Ratele dobânzilor

Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, luând în considerație evoluția indicatorilor monetari și macroeconomici, inclusiv a nivelului inflației, în ședința din 29 iulie 2010 a hotărât de a menține (cinci luni consecutiv) ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM la nivelul stabilit în ședința din 25 martie 2010:

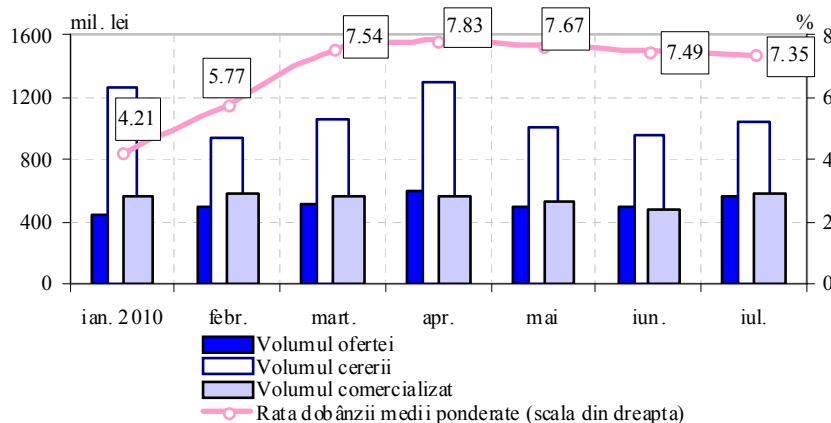
- ***rata de bază*** aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt – 7.0 la sută anual;
- rata la creditele overnight – 10.0 la sută anual;
- rata la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei – 4.0 la sută anual.

Rata de bază la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) – 7.0 la sută anual.

Pietele financiare

În luna iulie 2010 Ministerul Finanțelor a exclus din graficul licitațiilor titlurile cu scadența de 21 de zile, concomitent majorând oferta pentru titlurile de 3, 6 și 12 luni. Volumul total de VMS oferit la licitații a constituit 566.0 mil. lei, cu 65.0 mil. lei peste nivelul lunii precedente.

Graficul nr. 3. Totalul licitațiilor de comercializare a VMS pe piața primară

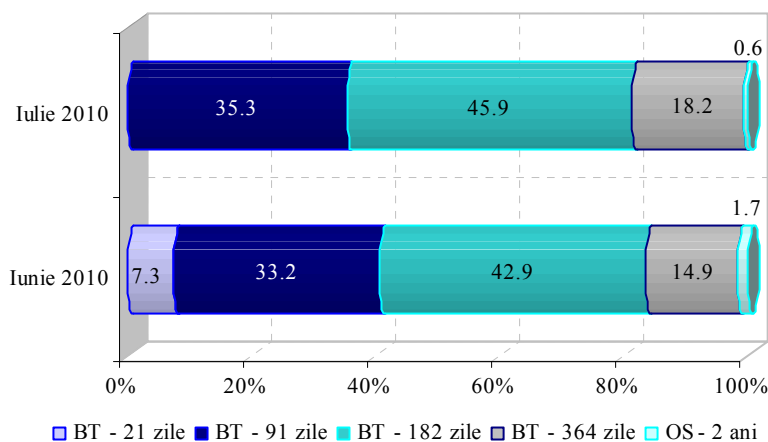
concomitent majorând oferta pentru titlurile de 3, 6 și 12 luni. Volumul total de VMS oferit la licitații a constituit 566.0 mil. lei, cu 65.0 mil. lei peste nivelul lunii precedente.

În același timp, cererea de valori mobiliare de stat la licitațiile din luna de referință a înregistrat o creștere de 88.0 mil. lei față de luna precedentă, cifrându-se la 1046.5 mil. lei.

Totodată, în condițiile scăderii ratelor dobânzilor, Ministerul Finanțelor a vândut VMS peste oferta anunțată. Volumul cumulativ al titlurilor de stat puse în circulație a

constituit 584.5 mil. lei, în creștere cu 20.7 la sută comparativ cu luna precedentă (graficul nr. 3).

Graficul nr. 4. Structura VMS comercializate pe piața primară, %

Volumul VMS procurate în luna iulie 2010 de către investitorii nebancari s-a majorat cu 2.8 mil. lei, cifrându-se la 37.3 mil. lei. În același timp, ponderea acestora s-a diminuat față de aceeași perioadă de la 7.1 până la 6.4 la sută.

Termenul mediu ponderat de circulație al VMS emise în luna iulie a crescut cu 10 zile, până la 185 zile, ca urmare a modificării structurii pe scadențe a titlurilor emise (graficul nr. 4).

Ratele dobânzilor pe piața primară a VMS cu scadența până la un an, emise pe parcursul lunii iulie, și-au păstrat trendul

lent de scădere început la mijlocul lunii aprilie 2010, excepție fiind titlurile cu maturitatea de 91 de zile, care s-au menținut la o rată medie a dobânzii de 7.02 la sută anual la toate licitațiile.

Rata medie ponderată nominală la bonurile de trezorerie (BT) plasate pe piața primară în perioada de referință a constituit 7.35 la sută anual, diminuându-se cu 0.14 puncte procentuale față

Tabelul nr. 2. Ratele medii ponderate nominale și efective ale dobânzii la valorile mobiliare de stat, %

		BT 21 zile	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 364 zile	OS 2 ani
Iunie 2010	Rata nominală	6.95	7.04	7.64	8.35	-
	Rata efectivă	7.19	7.23	7.78	8.36	8.65
Iulie 2010	Rata nominală	-	7.02	7.32	8.10	-
	Rata efectivă	-	7.20	7.45	8.10	8.29

de luna anterioară.

Datoria Guvernului Republicii Moldova contractată de la Banca Națională a Moldovei

Portofoliul de valori mobiliare de stat al BNM

La 31 iulie 2010 datoria statului față de Banca Națională a Moldovei sub formă de valori mobiliare de stat în portofoliul BNM nu s-a modificat comparativ cu luna anterioară, constituind 2213.4 mil. lei (la prețul de cumpărare).

Valorile mobiliare de stat obținute în portofoliul propriu al BNM, ca rezultat al reemisiunilor efectuate în luna iulie, au avut scadența de 91 de zile și rata dobânzii de 7.02 la sută anual. Rata medie ponderată a dobânzii la VMS deținute în portofoliu la 31 iulie 2010 a înregistrat nivelul de 7.04 la sută anual, cu 0.01 puncte procentuale în creștere față de nivelul consemnat la finele lunii iunie 2010.

Depozite plasate la Banca Națională a Moldovei

La 31 iulie 2010 soldul depozitelor plasate de către Ministerul Finanțelor la BNM a totalizat 199.0 mil. lei.

Suma depozitelor ajunse la scadență și restituite în luna de referință Ministerului Finanțelor a constituit 17.0 mil. lei.

Rata medie ponderată la depozitele în sold la 31 iulie 2010 a alcătuit 10.47 la sută anual, în descreștere cu 0.19 puncte procentuale față de finele lunii precedente.

Termenul mediu la depozitele în sold a constituit 203 zile, față de 202 zile în luna iunie 2010.

Activitatea băncilor pe piața monetară

Piața interbancară a creditelor/depozitelor. Excesul sporit de lichiditate din sistemul bancar, urmărit în luna iulie 2010, a determinat starea de pasivitate pe piața interbancară, volumul tranzacțiilor însumând 38.2 mil. lei, fiind în scădere cu 43.3 mil. lei, sau cu 53.1 la sută față de luna precedentă.

Pe piața interbancară a creditelor/depozitelor în luna gestionară a avut loc o singură tranzacție de plasare de depozit overnight în sumă de 20.0 mil. lei. Rata dobânzii la această tranzacție a constituit 4.5 la sută anual.

Piața secundară a valorilor mobiliare de stat. În luna iulie 2010 volumul total al tranzacțiilor de vânzare-cumpărare cu VMS pe piața secundară a scăzut cu 6.1 mil. lei față de luna anterioară, însumând 11.2 mil. lei, din care 91.7 la sută le revin tranzacțiilor de tip bancă-client. Totodată, s-a înregistrat o tranzacție în volum de 7.0 mil. lei cu certificatele BNM.

Rata nominală medie ponderată a dobânzii la VMS comercializate pe piața secundară a constituit 6.93 la sută, în descreștere cu 0.14 puncte procentuale față de luna precedentă, în condițiile micșorării termenului mediu ponderat până la scadență de la 98 până la 60 de zile.

Rata medie a dobânzii la CBN tranzacționate pe piața secundară în luna de referință a constituit 7.06 la sută anual, termenul până la scadență fiind de 6 zile.

În luna iulie 2010 operațiuni REPO n-au fost înregistrate.

Ecranul coridorului ratelor de dobândă. În luna iulie 2010 rata medie a dobânzii pe piața interbancară a creditelor/depozitelor a coborât până la nivelul lunii mai (după creșterea consemnată în luna precedentă), înregistrând 4.5 la sută anual. În același timp, randamentul mediu la titlurile de stat cu scadența de 91 de zile s-a menținut apropiat ratei de bază a patra lună consecutiv, înregistrând 7.02 la sută anual.

Pe parcursul lunii iulie 2010 cotațiile de referință **CHIBOR** de o săptămână (1W) au înregistrat fluctuații neînsemnate, stabilindu-se la finele perioadei la nivelul de 7.01 la sută. Ratele de referință pe piața interbancară la sfârșitul lunii au înregistrat următoarele valori: rata de referință **CHIBID (1W)** – 3.74 la sută anual și **CHIBOR (1W)** – 7.01 la sută anual.

Piata creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie¹ s-a majorat cu 409.4 mil. lei (1.6 la sută) față de finele lunii iunie 2010, constituind 25312.4 mil. lei la sfârșitul lunii iulie 2010. Această evoluție s-a datorat creșterii soldului creditelor acordate în moneda națională cu 453.5 mil. lei (3.2 la sută), în timp ce soldul creditelor în valută străină (exprimate în MDL) s-a diminuat cu 44.1 mil. lei (0.4 la sută).

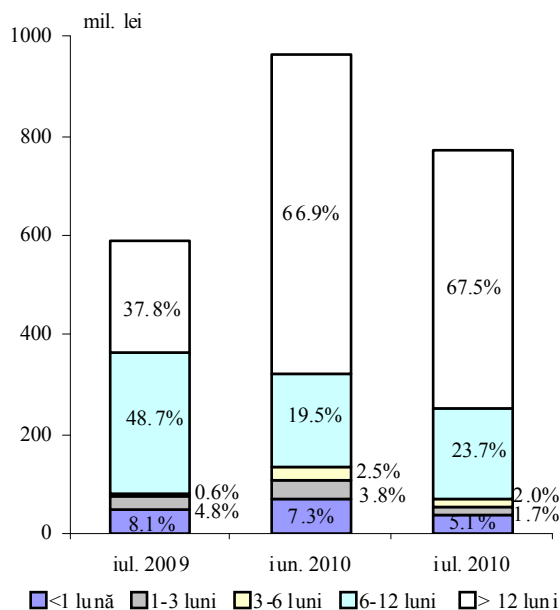
Tabelul nr. 3. Indicatorii pieței creditelor (mil. lei)

	Sold la sfârșit de perioadă			Credite noi acordate				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2009	23884.1	13202.3	10681.8	1777.2	964.8	18.63	812.4	10.58
Ianuarie 2010	23648.1	13171.2	10476.9	938.6	560.9	17.03	377.7	10.67
Februarie	23614.9	13147.0	10467.9	1189.4	619.2	17.78	570.2	10.37
Martie	23740.4	13445.0	10295.4	2191.9	1167.6	17.25	1024.3	10.21
Aprilie	23849.4	13592.8	10256.6	1889.2	1039.4	16.85	849.8	10.29
Mai	24390.0	13921.3	10468.7	2023.4	946.4	16.81	1077.0	10.15
Iunie	24903.0	14183.6	10719.4	2247.7	1149.3	16.46	1098.4	10.49
Iulie	25312.4	14637.1	10675.3	1819.45	995.34	16.02	824.11	10.43

mil. lei (4.6 la sută).

Soldul creditelor în valută străină a înregistrat o scădere determinată de diminuarea soldurilor creditelor acordate persoanelor fizice cu 34.8 mil. lei (4.3 la sută), întreprinderilor de stat – cu 10.1 mil. lei (7.3 la sută) și sectorului privat – cu 0.7 mil. lei (0.01 la sută). În același timp, soldul creditelor acordate altor organizații care practică unele operațiuni financiare s-a majorat cu 1.5 mil. lei (0.2 la sută).

Graficul nr. 5. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci

Exprimat în dolari SUA, soldul creditelor în valută străină a constituit 870.1 mil. USD, majorându-se cu 35.2 mil. USD (4.2 la sută) față de luna iunie 2010.

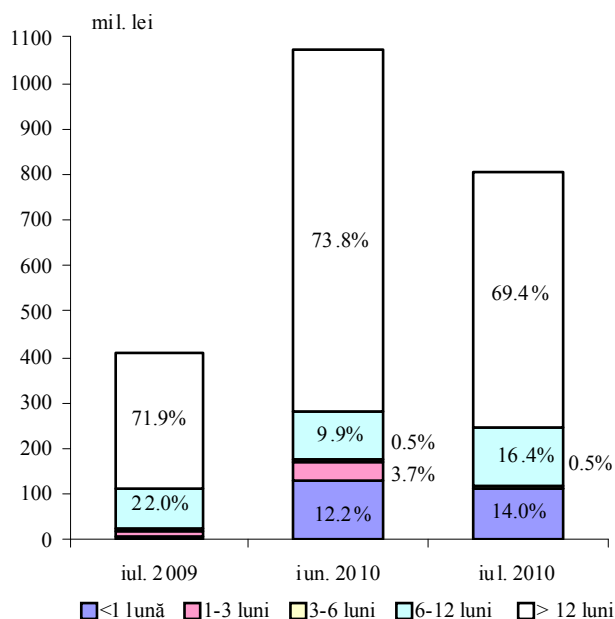
Volumul creditelor acordate în MDL în luna iulie 2010 a constituit 995.34 mil. lei, micșorându-se cu 153.9 mil. lei, sau cu 13.4 la sută față de luna precedentă.

Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice din volumul total al creditelor acordate în moneda națională a constituit 77.4 la sută.

Cele mai solicitate de către persoanele juridice au fost creditele cu termene peste 12 luni, fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 14.9 la sută în volum de 520.2 mil. lei. Ponderea acestora în volumul total al creditelor în moneda națională acordate persoanelor juridice a constituit 67.5 la sută, fiind în creștere cu 0.6 puncte procentuale față de luna iunie 2010. În același timp, ponderea creditelor cu termene de la 6 până la 12 luni a crescut cu 4.2 puncte procentuale, până la nivelul de 23.7 la sută din total (graficul nr. 5).

În luna iulie 2010 **rata medie a dobânzii la creditele acordate în moneda națională** s-a micșorat cu 0.44 puncte procentuale, până la nivelul de 16.02 la sută, ca rezultat al

¹ Conform metodologiei FMI, din totalul creditelor în economie (inclusiv dobânda calculată la credite și la creditele băncilor aflate în proces de lichidare) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului

Graficul nr. 6. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci

scăderii ratei medii la creditele acordate persoanelor juridice cu 0.65 puncte procentuale, până la nivelul de 15.22 la sută, precum și a micșorării ratei medii la creditele acordate persoanelor fizice cu 0.72 puncte procentuale, până la nivelul de 18.76 la sută.

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 806.8 mil. lei (echivalentul a 64.0 mil. USD), diminuându-se cu 18.2 mil. USD față de luna iunie 2010. În componența acestora, creditele cu termene peste 12 luni au rămas preponderente (69.4 la sută din total, diminuându-se cu 4.4 puncte procentuale față de nivelul lunii iunie 2010), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 9.94 la sută (graficul nr. 6). Totodată, o tendință de sporire mai accentuată au manifestat creditele acordate cu termene de la 6 până la 12 luni, a căror pondere s-a majorat cu 6.2 puncte procentuale. În același timp ponderea creditelor acordate cu termene de la 1 până la 3 luni s-a micșorat cu 3.6 puncte procentuale.

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină

acordate persoanelor juridice a scăzut cu 0.08 puncte procentuale față de lună precedentă, constituind 10.3 la sută în luna iulie 2010.

La finele lunii iulie 2010 **soldul depozitelor** în sistemul bancar a însumat 24484.5 mil. lei, majorându-se cu 346.5 mil. lei (1.4 la sută) față de luna precedentă, ca rezultat al creșterii soldului depozitelor în moneda națională cu 175.6 mil. lei (1.4 la sută), precum și al majorării soldului depozitelor în valută străină cu 170.9 mil. lei (1.5 la sută).

Soldul depozitelor la vedere a constituit 7540.2 mil. lei, majorându-se cu 264.5 mil. lei față de luna iunie 2010 și a reprezentat 30.8 la sută din soldul total al depozitelor.

Tabelul nr. 4. Indicatorii pieței depozitelor la termen (mil. lei)

	Sold la sfârșit de perioadă			Depozite noi atrase				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2009	16676.9	7733.9	8943.0	3695.5	1855.3	9.79	1840.2	3.81
Ianuarie 2010	16771.2	7840.4	8930.8	2862.0	1480.0	9.70	1382.0	3.59
Februarie	17329.4	8059.1	9270.3	3220.5	1537.4	8.45	1683.1	3.63
Martie	17243.9	8046.8	9197.1	3016.7	1388.5	9.11	1628.2	3.37
Aprilie	17335.2	8308.9	9026.3	2611.4	1346.7	8.31	1264.7	3.37
Mai	17137.9	8382.5	8755.4	3193.6	1952.7	6.45	1240.9	3.32
Iunie	16862.3	8303.9	8558.4	3231.2	1884.0	6.65	1347.2	3.32
Iulie	16944.3	8315.1	8629.2	2918.75	1596.03	7.79	1322.72	3.43

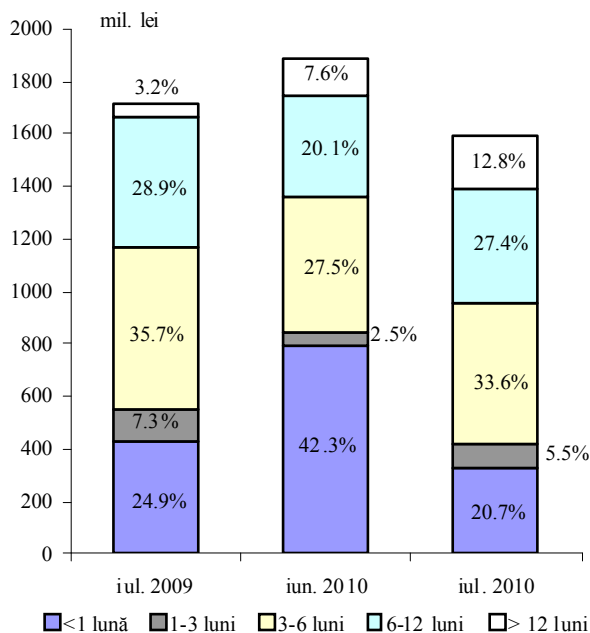
precedentă, ca urmare a creșterii soldului depunerilor în MDL ale persoanelor fizice cu 58.2 mil. lei (0.8 la sută), în timp ce soldul depozitelor agenților economici s-a redus cu 47.0 mil. lei (3.9 la sută).

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a majorat cu 70.8 mil. lei (0.8 la sută), constituind 8629.2 mil. lei.

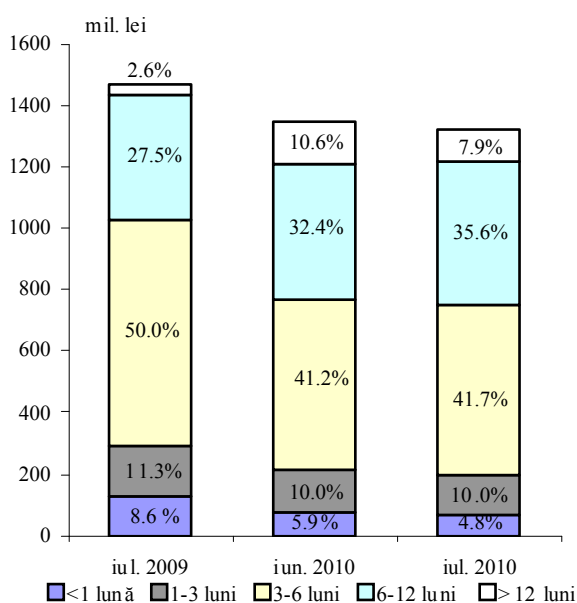
Volumul depozitelor atrase la termen în MDL în luna iulie 2010 a constituit 1596.03 mil. lei, fiind cu 288.0 mil. lei inferior celui din luna iunie 2010. Această diminuare a fost cauzată de descreșterea volumului depozitelor atrase de la persoanele juridice cu 353.7 mil. lei (37.9 la sută), în timp ce depozitele atrase de la persoanele fizice s-au majorat cu 65.7 mil. lei (6.9 la sută).

Ponderea depozitelor atrase la termen în moneda națională ale persoanelor fizice s-a majorat de la 50.5 la

Graficul nr. 7. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci

Graficul nr. 8. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci

sută (837.8 mil. lei), până la 11308.4 mil. lei. Creșterea bazei monetare a fost determinată de majorarea activelor interne nete cu 926.9 mil. lei (16.6 la sută), ca rezultat al majorării creditului intern cu 767.2 mil. lei, sau cu 16.3 la sută (inclusiv: cererilor de plăți față de Guvern – cu 116.7 mil. lei, sau cu 30.0 la sută și a cererilor de plăți ale Băncii Naționale a Moldovei față de bănci – cu 650.5 mil. lei, sau cu 15.1 la sută).

În același timp, în perioada de referință *activele externe nete* s-au diminuat cu 89.1 mil. lei, sau cu 0.6 la sută față de iunie 2010.

sută în luna iunie 2010 până la 63.8 la sută din volumul total al depozitelor la termen în moneda națională atrase pe parcursul lunii de raportare.

În luna iulie 2010 depunerile cu termene de la 3 până la 6 luni au constituit 33.6 la sută din total (în creștere cu 6.1 puncte procentuale), deținând ponderea cea mai mare în structura depozitelor la termen atrase în moneda națională. În același timp, ponderea depunerilor cu termene peste 12 luni s-a majorat cu 5.3 puncte procentuale, constituind 12.8 la sută din totalul depozitelor atrase (graficul nr. 7).

Rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL a crescut pe parcursul lunii iulie 2010 cu 1.14 puncte procentuale, constituind 7.79 la sută anual (5.47 la sută – pentru persoanele juridice și 9.1 la sută – pentru persoanele fizice, în comparație cu 4.35 și 8.89 la sută, respectiv, în luna iunie 2010).

În perioada de gestiune volumul atras al **depozitelor la termen în valută străină** a constituit 1322.72 mil. lei (echivalentul a 104.9 mil. USD), majorându-se cu 0.4 mil. USD din contul creșterii depunerilor persoanelor fizice cu 2.6 mil. USD, sau cu 2.8 la sută, în timp ce volumul atras al depozitelor persoanelor juridice s-a micșorat cu 2.1 mil. USD, sau cu 17.5 la sută.

În luna iulie 2010 s-a consemnat majorarea ponderii depunerilor cu termene de la 6 luni până la 12 luni (cu 3.24 puncte procentuale, până la nivelul de 35.6 la sută din total), odată cu diminuarea mai accentuată (cu 2.7 puncte procentuale față de luna iunie 2010) a ponderii depunerilor cu termene peste 12 luni, care au alcătuit 7.87 la sută din total (graficul nr. 8).

În perioada de raportare **rata medie a dobânzii la depozitele la termen în valută străină** s-a situat la nivelul de 3.43 la sută (3.78 la sută pentru persoanele juridice și 3.39 la sută pentru persoanele fizice).

Dinamica indicatorilor monetari

În luna iulie 2010 **baza monetară**² s-a majorat cu 8.0 la sută

² Baza monetară include banii în circulație (în afara sistemului bancar), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații la Banca Națională a Moldovei.

Banii în circulație³ s-au majorat de la 8812.7 mil. lei în luna iunie 2010 până la 9193.4 mil. lei în luna iulie 2010.

Totodată, în structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a micșorat de la 84.2 la sută în luna iunie 2010 până la 81.3 la sută în luna iulie 2010. În același timp, cota-parte a rezervelor băncilor s-a majorat de la 15.8 până la 18.6 la sută, respectiv.

Masa monetară M2⁴ pe parcursul perioadei de referință s-a majorat cu 556.2 mil. lei, sau cu 2.6 la sută, până la 22358.4 mil. lei. În același timp, **masa monetară M3**⁵ a crescut cu 727.1 mil. lei, sau cu 2.2 la sută și a constituit 33678.3 mil. lei la sfârșitul lunii iulie 2010 (tabelul nr. 5).

Tabelul nr. 5. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

Componentele masei monetare	Dec.2009	Ponderea %	Iun. 2010	Ponderea %	Iul. 2010	Ponderea %	Creșterea %
MASA MONETARĂ (M3)	32684.37	100	32951.17	100	33678.26	100	2.2
MASA MONETARĂ (M2)	20942.03	64.1	21802.23	66.2	22358.45	66.4	2.6
BANI ÎN CIRCULAȚIE	8848.98	27.1	8812.73	26.7	9193.41	27.3	4.3
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	4357.80	13.3	4685.12	14.2	4849.53	14.4	3.5
- ale persoanelor juridice	3069.52	9.4	3369.00	10.2	3511.46	10.4	4.2
- ale persoanelor fizice	1288.29	3.9	1316.12	4.0	1338.08	4.0	1.7
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	7733.91	23.7	8303.90	25.2	8315.13	24.7	0.1
- ale persoanelor juridice	1302.63	4.0	1207.50	3.7	1160.51	3.4	-3.9
- ale persoanelor fizice	6431.28	19.7	7096.40	21.5	7154.62	21.2	0.8
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	11742.34	35.9	11148.95	33.8	11319.81	33.6	1.5
- ale persoanelor juridice	2852.01	8.7	2610.08	7.9	2645.67	7.9	1.4
- ale persoanelor fizice	8890.33	27.2	8538.87	25.9	8674.14	25.8	1.6
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	1.34	0.0	0.47	0.0	0.37	0.0	-21.4

Majorarea indicatorului M2 a fost determinată de creșterea soldului numerarului în circulație cu 380.7 mil. lei (4.3 la sută) și a soldului depozitelor în moneda națională – cu 175.6 mil. lei (1.4 la sută). Soldul depozitelor în valută străină (recalculate în lei) a crescut cu 170.9 mil. lei (1.5 la sută). Exprimate în USD, acestea au sporit cu 54.3 mil. USD. Ponderea depozitelor în valută străină, recalculate în lei, în volumul total al masei monetare (M3) a scăzut cu 0.2 puncte procentuale în luna iulie 2010 față de perioada precedentă și a constituit 33.6 la sută din volumul total al eliberărilor.

Activele externe nete convertibile ale sistemului bancar s-au majorat cu 64.6 mil. USD, totalizând 1278.8 mil. USD. În componența acestora activele externe nete convertibile ale BNM au crescut cu 51.2 mil. USD și ale băncilor – cu 13.4 mil. USD.

Activele externe ale sistemului bancar în luna iulie 2010 au însumat 1881.3 mil. USD, majorându-se cu 117.3 mil. USD față de luna precedentă. **Rezervele externe ale BNM** s-au majorat cu 85.7 mil. USD, până la nivelul de 1507.5 mil. USD. **Obligațiunile externe ale sistemului bancar** au constituit 602.5 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 205.0 mil. USD⁶.

În luna iulie 2010 **activele interne nete** ale sistemului bancar s-au majorat cu 624.8 mil. lei (3.6 la sută), inclusiv cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar - cu 93.3 mil. lei (10.9 la sută) și cererile față de economie – cu 409.4 mil. lei (1.6 la sută).

³ Banii în circulație M0 reprezintă banii în numerar emiși în circulație de către Banca Națională a Moldovei, cu excepția numerarului în casele băncilor și în casa Băncii Naționale a Moldovei.

⁴ Masa monetară M2 include banii în circulație (M0), depozitele în lei moldovenești și instrumentele pieței monetare.

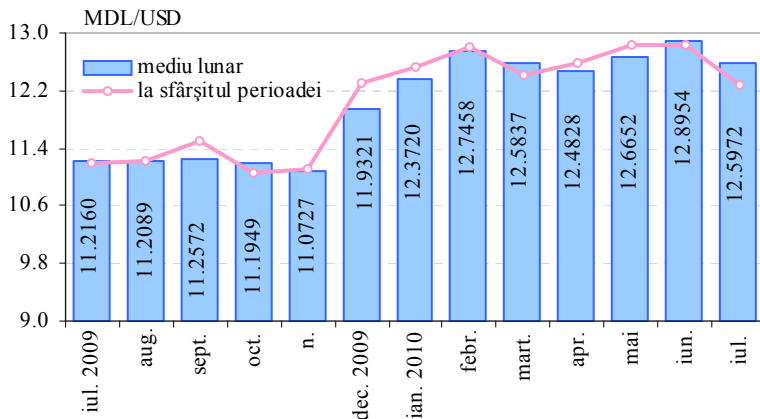
⁵ Masa monetară M3 include masa monetară M2 și depozitele în valută străină ale rezidenților exprimate în lei moldovenești.

⁶ inclusiv dobânda calculată

Piața valutară

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA s-a apreciat de la 12.8954 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna iunie 2010 până la 12.5972 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna iulie 2010 (graficul nr. 9).

Graficul nr. 9. Cursul de schimb MDL/USD

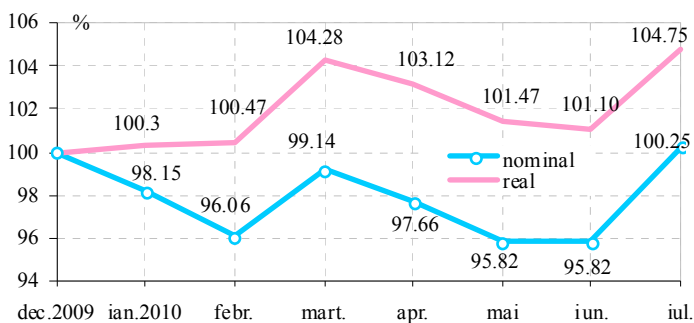
Pe parcursul lunii analizate **cursul oficial** al leului moldovenesc față de dolarul SUA a avut un trend de apreciere, înregistrând la începutul lunii 12.8400 lei pentru un dolar SUA, iar la sfârșitul lunii – 12.2698 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu euro s-a depreciat de la 15.7570 lei moldovenești pentru 1 euro în luna iunie 2010 până la 16.0314 lei moldovenești pentru 1 euro în luna iulie 2010. La începutul lunii cursul

oficial al leului moldovenesc în raport cu euro a fost de 15.7771 MDL pentru 1 euro, iar la sfârșitul lunii de 16.0557 lei moldovenești pentru 1 euro.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4129 lei pentru 1 rublă rusească în luna iunie 2010 până la 0.4105 lei pentru 1 rublă rusească în luna iulie 2010. La începutul

Graficul nr. 10. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec. 2009 = 100%)

lunii gestionare cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească a constituit 0.4120 lei pentru 1 rublă rusească, iar la sfârșitul lunii – 0.4070 lei pentru 1 rublă rusească.

Cursurile de schimb al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA, euro și rubla rusească la casele de schimb valutar au reflectat aceeași tendință ca și cursul oficial al monedei naționale în raport cu aceste valute.

La finele lunii iulie 2010 în comparație cu finele lunii decembrie 2009 leul

moldovenesc s-a apreciat față de dolarul SUA în termeni nominali cu 0.25 la sută (cotare indirectă⁷), iar în termeni reali – cu 4.75 la sută (fiind direct proporțională nivelului inflației din Republica Moldova și invers proporțională nivelului inflației din SUA) (graficul nr. 10).

Volumul total de dolari SUA tranzacționați pe piața interbancară de către bănci în luna iulie 2010 a constituit echivalentul a 69.16 mil. dolari SUA, în creștere cu 21.42 mil. dolari SUA față de luna precedentă (în luna iunie 2010 acest indicator s-a cifrat la 47.74 mil. dolari SUA). Pe parcursul lunii de referință rulajul tranzacțiilor efectuate de către Banca Națională a Moldovei pe piața interbancară a constituit 6.50 mil. dolari SUA, crescând cu 6.19 mil. dolari SUA față de luna precedentă.

Rulajul total al tranzacțiilor de cumpărare/vânzare contra MDL a principalelor valute străine efectuate în luna iulie 2010 pe piața valutară internă a constituit echivalentul a 785.8 mil. dolari SUA, majorându-se cu 7.7 la sută comparativ cu luna precedentă (echivalentul a 729.4 mil. dolari SUA). Cumpărările contra MDL

⁷ Dolari SUA pentru un leu moldovenesc

ale principalelor valute străine pe piața valutară internă au constituit echivalentul a 401.5 mil. dolari SUA și vânzările – echivalentul a 384.3 mil. dolari SUA. Comparativ cu luna precedentă, în luna iulie 2010 cumpărările și vânzările s-au majorat cu 12.8 și 2.9 la sută, respectiv.

Din rulajul total, tranzacțiile în dolari SUA au constituit 49.4 la sută, în euro – 45.1 la sută, în ruble rusești – 4.6 la sută, în lei românești – 0.3 la sută și în hrivne ucrainene – 0.6 la sută. Comparativ cu luna iunie 2010, în luna de gestiune ponderea rulajului în dolari SUA s-a diminuat cu 1.6 puncte procentuale, iar ponderea rulajului în euro s-a majorat cu 1.1 puncte procentuale.

La 31 iulie 2010 stocul datoriei aferente creditelor recepționate de la FMI a constituit 134.5 mil. DST⁸ (echivalentul a 204.6 mil. dolari SUA), majorându-se comparativ cu sfârșitul lunii iunie 2010, cu 19.1 mil. DST.

Plățile planificate pentru luna iulie 2010 și efectuate în luna de referință de către BNM, în vederea achitării împrumuturilor acordate de către FMI, au constituit 0.92 mil. DST (1.39 mil. dolari SUA), fiind reprezentate de plățile de principal.

La 31 iulie 2010 stocul datoriei externe private supuse notificării la Banca Națională a Moldovei (inclusiv arieratele de dobândă) a constituit echivalentul a 1268.8⁹ mil. dolari SUA, majorându-se cu 29.4 mil. dolari SUA în comparație cu stocul de la finele lunii iunie 2010.

⁸ Drepturi Speciale de Tragere

⁹ Sursa DMFAS 5.3 la 13.08.2010